

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____

cu privire la aprobarea alocațiilor bugetare destinate proiectelor din cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025

În temeiul art. 3 lit. c) din Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 556-559 art. 768 cu modificările ulterioare),

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă alocațiile bugetare destinate proiectelor din cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025 (se anexează).
2. Ministerul Finanțelor va finanța cheltuielile pentru activitățile proiectelor din cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” în baza documentelor de plată prezentate de beneficiarii mijloacelor financiare către trezoreriile regionale.
3. Beneficiarii de mijloace financiare din cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025 vor întreprinde următoarele acțiuni:
 - 1) vor realiza activitățile proiectelor în termen de maximum 12 luni de la aprobarea prezentei hotărâri;
 - 2) vor prezenta Cancelariei de Stat (Biroul relații cu diaspora), rapoarte narative și financiare intermediare și finale de monitorizare și evaluare a implementării proiectelor.
4. Cancelaria de Stat (Biroul relații cu diaspora) va prezenta Ministerului Finanțelor și Comitetului de evaluare și supraveghere a proiectelor până la data de 1 martie a anului următor Raportul anual privind realizarea Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” și va informa Guvernul și societatea civilă despre impactul implementării Programului.
5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

VICTORIA BELOUS

**Alocațiile bugetare destinate proiectelor din cadrul Programului Diaspora
Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025**

	Beneficiarii alocațiilor	Denumirea proiectului	Suma alocației mii lei
1.	Primăria s. Mereni r-nul Anenii Noi	„Amenajarea terenurilor de joacă pentru copii de la grădinița „Andrieș” din s. Mereni”	250,0
2.	Primăria s. Selemet r-nul Cimișlia	„Dotarea salii festive a Centrului cultural multifuncțional - scena vie pentru întreaga comunitate”	200,0
3.	Primăria s. Mihăileni r-nul Rîșcani	”Pas spre ordine și orientare – plăcuțe stradale pentru Mihăileni”	300,0
4.	Primăria or. Călărași r-nul Călărași	”Extinderea amenajării parcului din zona centrală a orașului Călărași”	300,0
5.	Primăria s. Copceac UTA Găgăuzia	„Abilitarea drepturilor și oportunităților locuitorilor s. Copceac prin implementarea măsurilor de eficiență energetică a bazinului deschis de înot și școlii sportive pentru tineret	330,0
6.	Primăria s. Cărbuna r-nul Ialoveni	„Construcția unui mini-stadion de fotbal în apropierea IP Gimnaziul din s. Cărbuna”	300,0
7.	Primăria s. Ciuciuleni r-nul Hîncești	„Reparația capitală a tavanului sălii de concert a Casei de Cultură,,	300,0
8.	Primăria s. Vorniceni r-nul Strășeni	„Amenajarea terenurilor de joacă la grădinița de copii nr. 1 din satul Vorniceni – spațiu sigur și creativ pentru dezvoltarea copiilor”	250,0
9.	Primăria s. Sireți r-nul Strășeni	„Capacitarea rețelei instituțiilor cultural-educative de pe teritoriul UAT Sireți în organizarea evenimentelor culturale pentru diasporă și băștinași”	200,0
10.	Primăria mun. Strășeni r-nul Strășeni	„Îmbunătățirea mobilității urbane în municipiul Strășeni: mobilitate, Accesibilitate și identitate urbană”	330,0
11.	Primăria s. Logănești r-nul Hîncești	„Reconstrucția scărilor de acces la IP Gimnaziul din s. Logănești și construcția rampei pentru persoane cu mobilitate limitată”	280,0
12.	Primăria s. Peresecina r-nul Orhei	„Renovarea blocului alimentar din cadrul Liceului Teoretic ”Alexandru Donici”	350,0
13.	Primăriei or. Ialoveni r-nul Ialoveni	„Renovarea și amenajarea a trei terenuri de joacă pentru copii”	300,0
14.	Primăria s. Hîrbovăț	„Reabilitarea și pavarea trotuarului pietonilor în zona Fundul Văii a localității Hîrbovăț” „	350,0

	r-nul Anenii Noi		
15.	Primăria s. Vălcineț r-nul Călărași	„Renovarea sălii mari a Casei de Cultură din Vălcineț și dotarea cu 300 de fotolii rabatabile, draperii ignifuge și dotări scenografice moderne”	350,0
16.	Primăria com. Țipala r-nul Ialoveni	„Dezvoltarea comunității prin soluții energetice regenerabile”	300,0
17.	Primăria or. Cimișlia r-nul Cimișlia	„Împreună pentru un oraș curat”	350,0
18.	Primăria com. Manta r-nul Cahul	„Extinderea sistemului de supraveghere video în com. Manta și instalarea plăcuțelor informative”	270,0
19.	Primăria or. Telenești r-nul Telenești	„Renovarea scuarului bustului Mihai Eminescu din orașul Telenești”	300,0
20.	Primăria s. Filipeni r-nul Leova	„Unitate pentru dezvoltare - construcția străzii Tineretului”	330,0
21.	Primăria com. Cuhnești r-nul Glodeni	„Amenajarea parcului din com. Cuhnești”	250,0
22.	Primăria com. Schineni r-nul Soroca	„Amenajarea scuarului din centrul localității Schineni”	300,0
23.	Primăria s. Chiștelnița r-nul Telenești	„Instalarea unui sistem complet de încălzire în sala Casei de Cultură din s. Chiștelnița”	350,0
24.	Primăria s. Peticeni r-nul Călărași	„Construcția stațiilor electrice fotovoltaice la instituțiile publice din satul Peticeni, raionul Călărași (grădinița de copii, Centrul Cultural)”	250,0
25.	Primăria s. Dănceni r-nul Ialoveni	„Amenajarea unui teren de joacă modern pentru copii din s. Dănceni”	230,0
26.	Primăria s. Horodiște r-nul Călărași	„Conectarea unui sistem fotovoltaic la stația de pompare a apei, fântâna arteziană nr. 1 din satul Horodiște, raionul Călărași”	330,0
27.	Primăria com. Sărătenii Vechi r-nul Telenești	„Renovarea străzilor și trotuarelor din s. Sărătenii Vechi - căi de deplasare sigure pentru toate categoriile de pietoni”	350,0
28.	Primăria s. Andrușul de Sus r-nul Cahul	„Renovarea stadionului din satul Andrușul de Sus – locul care ne reunește”	300,0
29.	Primăria or. Nisporeni r-nul Nisporeni	„Amenajarea infrastructurii sportive și de agrement în parcul central din or. Nisporeni”	300,0
30.	Primăria s. Costești r-nul Ialoveni	„Amenajarea în satul Costești a aleii inventatorilor basarabeni”	300,0
31.	Primăria s. Mărculești	„O comunitate sănătoasă într-un mediu curat”	200,0

	r-nul Florești.		
32.	Primăria s. Băxani r-nul Soroca	„Continuitate pentru mobilitate - drumuri mai bune la Băxani,,	300,0
33.	Primăria s. Parcani r-nul Soroca	„Amenajarea unui teren de joacă pentru copiii din satul Parcani,raionul Soroca”	200,0
34.	Primăria com. Cuhureștii de Sus r-nul Florești.	„Un mediu mai curat în com. Cuhureștii de Sus, prin procurarea tomberoanelor pentru colectarea deșeurilor pentru fiecare gospodărie”	200,0
35.	Primăria s. Hîjdieni r-nul Glodeni	„Amenajarea unui segment de trotuar pe strada principală a satului Hîjdieni cu implicarea băștinașilor de pretutindeni”	200,0
	TOTAL		10,000

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern „Cu privire la aprobarea alocațiilor
bugetare destinate proiectelor din cadrul Programului Diaspora Acasă
Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Biroul relații cu diaspora din cadrul Cancelariei de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Art. 3 lit. c) din Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 556-559 art. 768 cu modificările ulterioare) și pct. 4 ² din HG 801/2018 privind aprobarea și implementarea Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3”
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Programul DAR „DAR 1+3” se desfășoară conform prevederilor HG 801/2018 și a mecanismului expus în Ghidul de aplicare și implementare a Programului. Apelul de depunere a dosarelor a fost lansat pe 11 martie curent pe pagina Biroului relații cu diaspora (https://brd.gov.md/apel-de-finantare-a-proiectelor-in-cadrul-programului-diaspora-acasa-reuseste-dar-13-editia-2025/2025/) cu perioada de depunere 11 martie-13 aprilie 2025. Pentru potențialii aplicanți au fost desfășurate 2 sesiuni de informare (14 și 19 martie) privind modalitatea de completare și depunere a dosarelor. După încheierea apelului au fost recepționate de către BRD 106 dosare. Urmare examinării dosarelor la etapa de preselecție de către secretariatul tehnic, s-a constatat că 6 dosare nu au respectat criteriile de eligibilitate și au fost excluse din concurs (buget mai mic de 400 mii lei, lipsa partenerului de dezvoltare, lipsa angajamentului de finanțare din partea partenerului de dezvoltare, lipsa prioritizării și validării ideii de proiect cu diaspora și cu comunitatea locală, nerespectarea formulei de finanțare ș.a.). Comitetului de evaluare și supraveghere a proiectelor format din reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării regionale, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Alianța Asociațiilor de Băștinași i-au fost înaintate spre examinare și evaluare pe 27 mai 100 dosare. Astfel, 35 de proiecte care au acumulat punctaj înalt până la epuizarea bugetului acordat pentru Program au fost selectate pentru a beneficia de susținere financiară din cadrul Programului DAR 1+3. Valoarea totală a contribuției Guvernului este de 10 000 mii lei.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul hotărârii de Guvern „Cu privire la aprobarea alocațiilor bugetare destinate proiectelor din cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025” prevede aprobarea a 35 de proiecte de dezvoltare locală în cadrul programului „DAR 1+3” ediția 2025 și suma alocată din bugetul de stat per proiect. Finanțarea activităților proiectelor includ domeniile infrastructură, protecția mediului, eficiența energetică, cultura, educația, protecția socială.

Conform proiectului de hotărâre, Ministerul Finanțelor va finanța cheltuielile pentru activitățile proiectelor din cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” în baza documentelor de plată prezentate de beneficiarii mijloacelor financiare către trezoreriile regionale.

Totodată, beneficiarii de mijloace financiare din cadrul Programului vor întreprinde următoarele acțiuni:

- 1) vor realiza activitățile proiectelor în termen de maximum 12 luni de la aprobarea prezentei hotărâri;
- 2) vor prezenta Cancelariei de Stat (Biroul relații cu diaspora), rapoarte narative și financiare intermediare și finale de monitorizare și evaluare a implementării proiectelor.

Cancelaria de Stat (Biroul relații cu diaspora) va prezenta Ministerului Finanțelor și Comitetului de evaluare și supraveghere a proiectelor până la data de 1 martie a anului următor Raportul anual privind realizarea Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” și va informa Guvernul și societatea civilă despre impactul implementării Programului.

Deoarece proiectele selectate în urma concursului presupun activități complexe și de durată, beneficiarii au obligația de a valorifica alocațiile bugetare până la sfârșitul anului bugetar 2025, se consideră judicios de a iniția implementarea proiectelor cât mai curând posibil, fapt prin care se propune intrarea în vigoare a hotărârii la data publicării în Monitorul oficial.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Pe marginea obiectului de reglementare care a stat la baza elaborării prezentei hotărâri opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Dispozițiile proiectului nu urmăresc stabilirea și realizarea acțiunilor de reformă structurală sau instituțională. Măsurile propuse se încadrează în funcțiile și competențele deja existente ale Biroului relații cu diaspora al Cancelariei de Stat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Bugetul Programului de 10 000 mii lei pentru finanțarea activităților proiectelor sunt prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024 art.3 lit c).

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea dispozițiilor proiectului nu va avea un asemenea impact

4.4. Impactul social

Impactul social al Hotărârii Guvernului privind alocațiile bugetare pentru Programul Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025 este unul semnificativ, având efecte pozitive atât asupra comunităților locale din Republica Moldova, cât și asupra diasporei moldovenești.

Creșterea calității vieții prin îmbunătățirea infrastructurii sociale (construcția drumurilor și căilor pietonale, instalarea iluminatului stradal, apă și canalizare, renovarea instituțiilor preșcolare și școlare, centre medicale, centre de cultură, eficiență energetică).

Stimulează implicarea activă a diasporei în dezvoltarea comunităților de origine.

Consolidarea coeziunii sociale prin reanimarea legăturii autorității publice locale cu băștinașii plecați peste hotare, cu locuitorii cât și stabilirea parteneriatelor cu alte instituții organizații prin intermediul programului DAR 1+3.
Creșterea locurilor de muncă.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Impactul asupra datelor cu caracter personal este minim, deoarece Biroul relații cu diaspora garantează protecția datelor. Prelucrarea acestora se va realiza în conformitate cu reglementările legale în vigoare, fără a introduce categorii noi de date sau restricții suplimentare.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de act normativ nu are scopul de a armoniza legislația națională la legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe portalul guvernamental www.particip.gov.md , a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea alocațiilor bugetare destinate proiectelor din cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025” https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14669 https://gov.md/node/991 Proiectul Hotărârii de Guvern a fost elaborat în conformitate cu prevederile stabilite în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și urmează să fie plasat pe site-ul Biroului relații cu diaspora și platforma www.particip.gov.md pentru a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu prevederile art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul Hotărârii Guvernului va fi avizat de către Ministerul Finanțelor. Conform procedurii, va fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încadrează în sistemul actelor normative. Adoptarea proiectului nu va implica aprobarea, modificarea sau abrogarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului Biroul relații cu diaspora al Cancelariei de Stat va coordona procesul de organizare a activităților destinate diasporei. Instituția responsabilă dispune de resurse umane și competențe necesare, iar resursele financiare vor fi alocate în baza normativelor stabilite.

Secretar de stat al Guvernului */semnat electronic/*

Ana CALINICI

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea alocațiilor bugetare destinate
proiectelor din cadrul Programului
Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025**

Nr. crt	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea alocațiilor bugetare destinate proiectelor din cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru anul 2025
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Cancelaria de Stat (Biroul relații cu diaspora)
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul a fost elaborat în conformitate cu prevederile pct. 4 ² din hotărârea Guvernului 801/2018 „Cuantumul alocațiilor pentru susținerea Programului Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3” se aprobă anual prin legea bugetului de stat. Proiectul hotărârii de Guvern prevede aprobarea localităților și proiectelor de dezvoltare locală declarate câștigătoare în cadrul programului „DAR 1+3” ediția 2025 cât și suma alocată din bugetul de stat per proiect.
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	Elaborarea proiectului este în concordanță cu prevederile art. 3 lit. c) din Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024.
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	5 zile
7.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Diana Cucoș, consultant principal, Biroul relații cu diaspora tel: 022-250-524 email: diana.cucos@gov.md
8.	Anexe (proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire)	1. Proiectul de hotărâre; 2. Nota de fundamentare la proiectul de Hotărâre.
9.	Data și ora depunerii cererii	
10.	Semnătura	

Secretar de Stat al Guvernului

/semnat electronic/

Ana CALINICI